

Tytuł: Zespół dyskontynuacji w przebiegu terapii lekami z grupy SSRI

lek. Janusz Sauermaⁿ*¹, Aleksandra Jartych², prof. dr hab. n. med. Hanna Karakuła-Juchnowicz¹

1. I Klinika Psychiatrii, Psychoterapii i Wczesnej Interwencji, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 w Lublinie
2. Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Pediatrii i Neurologii Dziecięcej III Katedry Pediatrii

Wstęp: Inhibitory wychwyty zwrotnego serotoniny (ang. SSRI) są jednymi z najczęściej przepisywanych leków wśród wszystkich grup wiekowych, doskonale znane medycynie już od lat 80. ubiegłego wieku. Mimo że uważa się, iż są lekami bezpiecznymi nawet przy długotrwałej terapii epizodów depresyjnych w przebiegu różnych jednostek chorobowych, opisano dotychczas wiele przypadków sugerujących istnienie Zespołu Dyskontynuacji (ang. ADS).

Metody: Analiza prac przeglądowych oraz opisów przypadków dotyczących zespołu dyskontynuacji oraz metod ich zapobiegania.

Wyniki: Objawy ADS rozwijają się przeważnie w przeciągu 1-10 dni od nagłego przerwania leczenia i przemijają zwykle samoistnie w przeciągu 2-3 tygodni. Substancją obciążoną największym ryzykiem wystąpienia ADS przy regularnym stosowaniu okazała się paroksetyna, ze względu na najkrótszy okres półtrwania spośród wszystkich SSRI. Ważnym jest, aby poprawnie różnicować ADS, nawrót epizodu depresyjnego, zjawisko efektu z odbicia oraz rozmaite choroby somatyczne przebiegające z podobnymi objawami. Opracowano dotychczas niewiele skal mierzących nasilenie ADS, z których 43-stopniowa skala DESS wydaje się być obecnie najlepszym wyborem w diagnostyce tego zespołu. Zaproponowano wiele strategii minimalizowania ryzyka wystąpienia zespołu dyskontynuacji: stopniowe zmniejszanie dawki, zmiana leku na inny z tej samej bądź innej grupy (obciążony niższym ryzykiem ADS), augmentacja terapii lekami innymi niż przeciwdepresyjne lub wznowienie terapii lekami z grupy SSRI w minimalnej dawce zapewniającej ustąpienie objawów ADS.

Wnioski: Żadne z głównych towarzystw psychiatrycznych nie podjęło się dotychczas opracowania jednoznacznych wskazówek dotyczących bezpiecznego odstawiania leków z grupy SSRI. Rozsądnym wydaje się przeprowadzenie dalszych badań naukowych w tym zakresie tak, aby wystosować usystematyzowany schemat postępowania w zespole dyskontynuacji.

Słowa kluczowe: epizod depresyjny, zespół dyskontynuacji, selektywne inhibitory wychwyty zwrotnego serotoniny, skala DESS.